І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740

РІК LXV. Ч. 75. ДЖЕРЗИ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 22-го КВІТНЯ 1958 П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, APRIL 22, 1958 No. 75. VOL. LXV.

СЕКРЕТАР ТОРГІВЛІ ЗАЯВЛЯЄ, ЩО КРИЗА МИНАЄТЬСЯ

БРАТИ РОКФЕЛЛЕРИ ПРОПОНУЮТЬ ЗРЕДУКУВАТИ ПОДАТКИ НА 5 БІЛЬЙОНІВ ДОЛЯРІВ

Вашингтон. — Секретар торгівлі Сінклер Вікс, виступаючи в неділю 20-го квітня ц. р. в телевізійній програмі в Ню Йорку, висловив переконання, що рецесія досягла вже свого вершка і що в найближчих двох або трьох місяцях треба сподіватися поправи в стані затруднення, як теж і в індустрійному виробництві. Беручи до уваги можливості протидіяння рецесії, такі, як збільшення видаткування на публічні роботи і редукція податків, Вікс висловився за останньою можливістю, значить за зменшенням податків. Відповідаючи на закиди демократів, що уряд зволікає із здійсненням програми публічних робіт, Вікс ствердив, що під сучасну пору ухвалено вже 5 більйонів долярів на публічні роботи, але уряд не може їх видаткувати без спеціяльної ухвали про асигнування тих сум на такі чи інші роботи, що їх може дати тільки Конгрес, в якому вирішальний голос має демократична більшість. Якщо йде про безробіття, то згідно із словами Вікса, в березні ц.р. стан затруднення збільшився на 300.000 осіб значить, на таке ж майже число, на яке зросла кількість безробітних. Вікс переконаний, також, що квітень принесе дальшу поправу в стані затруднення і що вже в червні або в липні можна сподіватися видатного звороту в господарській ситуації. Запитаний в справі останніх пропозицій кол. президента Г. Трумана, зокрема щодо підкреслюваної Труманом конечности збільшити асигнування на публічні роботи, Вікс пригадав, що з подібної, як теперішня, економічної затримки, яка існувала теж в 1949 році, тодішній демократичний уряд вийшов тільки з допомогою війни, що почалася з весною 1950 року. Сьогодні, за республіканського уряду, такої альтернативи не має, бо є всі дані на те, що господарська криза буде зліквідована навіть без того, щоб починати війну. — Водночас із виступом Вікса Фундація Братів Рокфеллерів опублікувала господарське звідомлення з аналізою теперішньої господарської ситуації, з низкою пропозицій, спрямованих на переборення рецесії і на поширення індустрійної продукції і в зв'язку з ним на піднесення загального добробуту ЗДА. У своїх пропозиціях брати Рокфеллери підтримали теж потребу зменшення податків, як одного з доконечних засобів в боротьбі з рецесією.

Секретар скарбу передбачає 8-більйоновий дефіцит в 1959-му році

Вашингтон. — Секретар скарбу Роберт Б. Андерсон промовляв на зборах Американського Товариства Часописних Редакторів і сказав, що федеральний дефіцит в фінансовому році, який починається 1-го липня ц. р., становитиме коло 8 більйонів долярів, бо всі видатки федерального уряду збільшаться до 78 більйонів долярів, хоч були запропоновані до висоти 74 більйонів. Андерсон передбачає, що дефіцит в цьому фінансовому році, який кінчається 30-го червня ц. р., виноситиме коло трьох більйонів долярів, бо видатки становитимуть коло 73 більйонів, хоч в січні цього року передбачав президент Айзенгавер дефіцит в сумі 400 мільйонів долярів. Секретар скарбу наводив ці дані на те, щоб не зменшувати прибуткових податків, бо це ще більше збільшило б федеральний дефіцит. Андерсон передбачає, що теперішня економічна знижка не буде довго тривати. Уряд є проти того, щоб збільшувати інфляцію доляра, збільшуючи федеральне заборгування.

Конґрес проти Айзенгаверової пропозиції переорганізувати департамент оборони

Вашингтон. — Цього тижня сподіваються в Конгресі однієї з найбільших політичних битв в справі урядового законопроєкту переорганізувати департамент оборони в тому напрямі, щоб секретар оборони мав більшу владу та міг координувати працю всіх тих аґенцій, які працюють над обороною країни. Президент Айзенгавер відкликався до народу в своїй радіовій промові з 17 квітня, але тоді голова Комісії Збройних Сил в Палаті демократичний конгресмен Карл Винсон гостро виступив проти проєкту Айзенгавера. 20-го квітня республіканський сенатор Стайлес Бріджес, який є головою Республіканської Сенатської Політичної Комісії, заявив, що урядовий законопроєкт не буде ухвалений. Подібно сказав і демократичний сенатор, асистент демократичного провідника в Сенаті сенатор Майк Мансфілд, який вніс проєкт, щоб обмежити владу секретаря оборони. Переслухання в справі змін в департаменті оборони має почати своїм зізнанням секретар оборони Ніл Г. МекЕлрой.

В АМЕРИЦІ

● **Крайове Протипожежне Товариство в Бостоні** повідомляє, що минулого року в ЗДА 11,300 осіб згинуло внаслідок пожеж, з того 6,400 — у своїх власних домах. 26 відсотків між загинулими було дітей у віці нижчому за 10 років, а 20 відсотків старших осіб, у віці понад 70 років.

● **Крайове Товариство Євангеликів** домагається, щоб уряд вияснив, чи кардинал Семюел Стріч із Шикаґо, який став „членом кабінету Папи Пія XII, монарха Ватиканської Держави", — може й надалі бути американським громадянином. Згідно з законами ЗДА, американець тратить громадянство, коли стає урядовцем чужої держави.

● **Автострада „Ґарден Стейт Парквей"** в Ню Джерзі вже третій рік є найбезпечнішою в ЗДА. В минулому році на цій автостраді сталося лише 65.1 нещасливих випадків на кожних 100 мільйонів миль відбутої автами їзди.

● **Цього року**, в місяці лютому внаслідок азійської інфлюенци, населення ЗДА зросло менше в порівнянні з іншими роками, на 1-ше березня 1958 р. становило 173,210,000.

● **Дві 17-річні дівчини** і їхні такого ж віку приятелі напали і побили в Ню Йорку 17-річного хлопця. Робили це вони в такий спосіб: одна з дівчат обняла цього хлопця за шию, а її приятелі били його за те, що „зачіпає" чужу наречену. Те саме зробили вони з лікарем. Всі 6 заарештовані.

● **23-річний Вільям Ком** при вході до нюйоркської підземки при 8-ій евию 5 разів вистрелив до 18-річної Діяни Меркандетті за те, що перестала з ним ходити, вирішивши вийти заміж за іншого. Діяна дістала 4 кулі і померла в шпиталі, а п'ятою кулею поранено 34-річного Дейвіда Вахса.

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ ЗАКІНЧИЛА ПЕРЕВІРКУ СТАНУ, МАЙНА І ДІЛОВОДСТВА УНСОЮЗУ СПІЛЬНИМИ НАРАДАМИ З ЕКЗЕКУТИВОЮ

Головна Контрольна Комісія під час останньої передконвенційної перевірки діловодства, майна і організаційного стану УНСоюзу. Від ліва: інж. Вол. Коссар з Вінніпеґу, Канада; Іван В. Іванчук з Дітройту, секретар Комісії; д-р Вол. Ґалан з Филаделфії, голова Комісії; інж. Ст. Куропась з Шикаґа, заст. голови Комісії та П. Кучма з Ню Йорку.

Спільними нарадами з Головним Екзекутивним Комітетом минулої п'ятниці, 18-го квітня, закінчила Головна Контрольна Комісія свою передконвенційну перевірку діловодства, майна і стану Українського Народного Союзу, що тривала від понеділка, 14-го квітня. Контроля відбувалась в приміщеннях головної канцелярії УНСоюзу і В-ва „Свобода" в Джерзі Ситі, а наради відбулись на Союзівці, оселі УНСоюзу в Керґонксон, Н. Й., після перевірки діловодства і стану тієї оселі. В нарадах взяли участь члени Головного Екзекутивного Комітету: гол. предс. Д. Галичин, заст. гол. предс. адв. Михайло Пізнак, заступниця гол. предс. Геновифа Жеребняк і гол. касир Р. Слободян, та члени Головної Контрольної Комісії: д-р Вол. Ґалан, інж. Ст. Куропась, Ів. В. Іванчук, П. Кучма і інж. Вол. Коссар, як також гол. редактор „Свободи" А. Драґан. Під час нарад, якими проводив гол. предс. Д. Галичин, заторкнено і виснено ряд фінансових і організаційних справ, на які Контрольна Комісія звернула окрему увагу під час перевірки. Зокрема, обговорено та одобрено збільшену тенденцію інвестицій нових прибутків УНСоюзу в морґеджах, при чому члени УНСоюзу мають першенство, а дальше нові організаційні можливості і потреби в Стейтах і Канаді. Окрему увагу приділила Контральна Комісія ще таким справам, як: збільшення висоти суми забезпечення в УНС, пенсійний плян для працівників головної канцелярії УНС і „Свободи" і ін. Окремо обговорено також фінансову справу „Свободи" і її видань, ствердивши необхідність відповідного достосування до загального американського розвитку та поліпшення їх фінансової бази, з уваги на постійний зріст коштів. На закінчення нарад, в яких взяли активну участь всі приявні, д-р Володимир Ґалан в імені Контрольної Комісії склав признання Екзекутиві за взірцеве ведення організації, а гол. предс. Д. Галичин в імені Екзекутиви склав Контрольній Комісії подяку за її дбайливість у нагляді над розвитком УНСоюзу та за прикладну співпрацю. Після спільних нарад відбулись ще збори Екзекутиви, на яких одобрено ряд дальших гіпотечних (морґеджових) інвестицій.

ДО УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДЯНСТВА АМЕРИКИ І КАНАДИ

ПЕРЕДКОНВЕНЦІЙНЕ ЗВЕРНЕННЯ ГОЛОВНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ УНСОЮЗУ

Остання передконвенційна контроля ресурсів, діловодства й організаційного життя, як теж перегляд 4-літньої діяльности й господарки УНСоюзу, його Головного Уряду й Екзекутиви в головній канцелярії, виказує безперервний зріст всіх згаданих союзових цінностей. Уживаємо й підкреслюємо слово безперервний, бо лише в такому безперервному рості УНСоюзу лежить його велика живучість і здійснення тих засад, які мали на увазі його основоположники тому 64 роки.

Подрібний фінансовий звіт УНСоюзу буде своєчасно проголошений у „Свободі", а про звіт з життя УНСоюзу, з праці його Екзекутиви, Уряду й відділових Урядовців хочемо кількома словами поінформувати українське громадянство Америки й Канади.

За останні чотири роки майно УНСоюзу збільшилось майже на 5 мільйонів долярів, а членські ряди зросли на 2217 нових активних членів. Разом з неактивними членами УНСоюз має тепер 76 тисяч членів. Так тих 5 мільйонів долярів, як і 2217 нових активних членів, на які побільшився УНСоюз, є цінним здобутком спільної праці урядового апарату УНСоюзу, головних і відділових урядовців, організаторів і референтів. Окрему велику ролю відіграла в цьому „Свобода" і її видання. Українська спільнота має всі причини пишатися такими замітними новими досягненнями і збільшенням та поширенням стану українського посідання в Америці й Канаді. Ці досягнення і здобутки були можливі завдяки прикладній співпраці внутрі урядового й організаційного апарату УНСоюзу.

УНСоюз можна і треба поставити як приклад для інших українських центральних й місцевих організацій, як приклад співпраці і взаємної толеранції та пошани і любови. — Проте, для дальшого безперервного росту УНСоюзу треба дальших зусиль, — треба нових членів, треба дальшої співпраці, зокрема в конвенційному році. Тому Головна Контрольна Комісія УНСоюзу звертається до українського громадянства Америки й Канади із закликом до дальших збірних зусиль, зокрема в організуванні нових членів, і закликає союзовців, без огляду на їх союзовий стаж і позиції, до дальшої співпраці, що дасть найкращу ґарантію дальшої моральної і фінансової величі Батька-Союзу. Найкращим доказом такої співпраці всіх шарів українського громадянства будуть нові члени, як новий передконвенційний здобуток УНСоюзу.

Джерзі Сити, дня 18 квітня, 1958 року.

Головна Контрольна Комісія:
Д-р. Володимир Ґалан,
Інж. Степан Куропась,
Іван В. Іванчук,
Петро Кучма,
Інж. Володимир Коссар.

Потверджено вістку про бомбовий замах на Д. Чайківського, редактора „Шляху Перемоги"

Мюнхен, 18-го квітня. „Сьогодні тут виконано бомбовий замах на п. Данила Чайковського, редактора „Шляху Перемоги". Бомба була в книжці, пересланій з Франкфурту. Наслідки експльозії малі, очі не пошкоджені". Це є дослівний текст телеграми, пересланої до „Свободи" п. Зеноном Винницьким з Мюнхену. Одержавши цю телеграму, Редакція „Свободи" негайно звернулась також телеграмою до свого кореспондента в Мюнхені, д-ра Юрія Студинського, і одержала від нього в останній хвилині таке телеграфічне повідомлення: „Вістка (про замах на ред. Д. Чайковського) правдива. Чайковський здоровий. Лист в дорозі". Ред. Данило Чайковський це довголітній в'язень гітлерівських концентраційних таборів, автор книжки „Хочу жити" та інших збірок оповідань. Він є головним редактором націоналістичного тижневика „Шлях Перемоги".

АМБАСАДОР ВІЛЬНОГО КИТАЮ ВІРИТЬ У ШВИДКЕ ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНИ

Д-Р ТІН-ФУ ЧАНҐ НА БЕНКЕТІ ДУКЦА ЗАПОВІВ СВОЮ ПІДТРИМКУ УКРАЇНСЬКИМ ЗМАГАННЯМ

Ню Йорк. — „Я вірю, що вже недалекий той час, коли українці відзначатимуть свою незалежність у своїй столиці Києві і я буду щасливий, якщо зможу взяти в тому участь" — твердив постійний представник Національного Китаю в Об'єднаних Націях, амбасадор д-р Тін-фу Чанґ, виступаючи на бенкеті, що його влаштовано минулої суботу, 19-го квітня, в балевій залі готелю МекАльпін з нагоди другого річного з'їзду Демократичного Українського Координаційного Центру в Америці (ДУКЦА) для відзначення 40-річчя проголошення незалежности Української Народної Республіки. Окрему увагу віддав д-р Тін-фу Чанґ актуальній тепер справі „співіснування" між вільним західнім та рабовласницьким совєтським світами „Ми не є проти співіснування між народами" — твердив д-р Чанґ — „але ми є проти такого, що його хоче Москва Проти такого співіснування мусить бути кожний, хто цінить волю, бо воно означало б підкорення світу тиранії Хочемо бути вільні і тому не хочемо співіснувати з тираном". Д-р Чанґ закінчив свою палку промову, що український і китайський народи борються за ту саму справу волі, хоч і на різних фронтах, тому і українська перемога буде перемогою китайського народу та навпаки, перемога китайського народу буде українською перемогою. На закінчення д-р Чанґ запевняв, що він завжди підноситиме свій голос в обороні прав українського народу та його змагання до відновлення вільної, ні від кого незалежної і соборної Української Держави.

Бенкет був попереджений другим з черги з'їздом Демократичного Українського Координаційного Центру в Америці, що його рік тому покликав до життя десяток різних українських політичних організацій. Збори відкрив і вступну промову виголосив п. Антін Батюк, пригадавши цілі і завдання ДУКЦА. Центральну доповідь виголосив голова Виконного Органу УНРади — п. Микола Лівицький. На тему доконаного українського передрішенства доповідав Микола Степаненко, а коротку організаційну доповідь виголосив проф. Ів. Паливода. З цієї останньої доповіді слухачі дізналися, що ДУКЦА має три відділи в ЗДА, а дальші чотири є в стадії творення. В обширній дискусії заторкувано однаково внутрішньо-українські відносини, як і проблеми української політики. Резолюційна Комісія ДУКЦА у складі д-ра М. Стахова, д-ра Нички, д-ра Ґалія і п. Ю. Шепаровича предклала резолюції, що їх прийнято аклямацією. Вибори не відбувались тому, що ДУКЦА складається з делеґованих до неї організаціями членів. Діловою частиною зборів проводив д-р Кость Паньківський. Приявних було кругло 100 осіб. Безпосередньо після тих нарад у балевій залі названого готелю відбувся згаданий бенкет з участю коло 200 осіб. З чужинецьких гостей, крім цитованого постійного представника Національного Китаю в Раді Безпеки Об'єднаних Націй д-ра Тін-фу Чанґа були ще приявні президент Білоруської Народної Республіки в екзилі і голова Паризького Бльоку, д-р Абрамчик, колишній грузинський міністер і представник уряду Грузії в екзилі проф. Ґольдман, представник Вільної Латвії д-р Тімереас, представник від Вільної Литви монсіньйор Бакунас, видатний жидівський діяч д-р Ліхтен, донька пок. Арнольда Марголіна й ін. Промовляв також конґресмен Лїонард Фарбетейн. Поміж українськими гістьми був цілий ряд відомих громадських діячів. Однаково під час нарад ДУКЦА, як у бенкеті взяв участь президент УНР в екзилі д-р Степан Витвицький, який також виголосив ширший привіт Впр. о. мітрат Лев Весоловський виголосив був на початку нарад і бенкету молитву. Тоємастерами на бенкеті були п. В. Новицький і адв. В. Стек.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

● **Пам'ять сл. п. полк. Євгена Коновальця** — з приводу 20-річчя його смерти відзначить українська громада в Арґентині в травні ц. р. спільною Академією Вождів, яка відбудеться під протекторатом Української Центральної Репрезентації в Арґентині.

● **14,898 українців жило в сьогоднішній Чехословаччині** в дні 1 січня 1957 року — згідно із даними чехословацької офіційної статистики. Усе населення ЧСР нараховує 13,296,243 осіб, в тому числі чехів — 8,834,324, словаків — 3,700,085, мадярів — 404,280, німців — 163,867, поляків 78,156 і всіх інших 40,633 душ.

● **Десятий Крайовий З'їзд СУМ-У в Англії** відбувся дня 8 березня ц. р., в місті Болтон. У з'їзді взяло участь 26 делеґатів із 37 голосами. Головою Комітету переобрано П. Ленківського.

● **Зустріч з громадянством** відбуло дня 29 березня ц. р. Українське Лікарське Товариство в Торонті. В зустрічі, що відбулася в ресторані Веджвур, взяли участь яких 100 осіб — лікарів і представників українських установ та преси із Торонта, Гемилтону, Ошави й інших місцевостей Онтеріо. Очолюють Товариство Лікарів д-р Гр. Шиманський, як голова, і д-р Р. Цурковський, як секретар.

● **Українську гімназію в Манчестері в Англії** пляиують засновувати українці, поселені в повітах Ленкашір і Йоркшір. В цій справі відбулися в Манчестері дня 2 березня ц. р. збори членів СУБ-у і батьків, на яких вирішено почати заходи для призбирання фондів на ту ціль.

● **Літні Курси в Оттавському Університеті** відбудуться в часі від 1 липня до 7 серпня ц. р. На курсах, що їх у цьому році влаштовує Відділ Слов'янських Студій Оттавського Університету, будуть прочитані такі лекції: 1) Історія української літературної мови (19 і 20 століття); 2) Українська повість 19 століття; 3) Слов'янські народи; 4) Новелі Чехова; 5) Розвиток російської прози; 6) Польська література 19 і 20 століття; 7) Станіслав Виспянський. На курсах викладатимуть проф. К. Віда, проф. Р. Плотнев і проф. П. Вичинський. Усі виклади входять у програму вищих студій. У курсах беруть участь не тільки реґулярні студенти, що роблять академічні ступені, але і слухачі, що хотять поглибити своє знання в ділянці українознавства чи слов'янознавства взагалі.

РАДА БЕЗПЕКИ ОН РОЗГЛЯДАЄ СКАРГУ СССР ПРОТИ ЗДА

СОВЄТИ ОСКАРЖУЮТЬ АМЕРИКАНСЬКЕ ЛЕТУНСТВО У „ПРОВОКАЦІЙНИХ ЛЕТАХ" НАД КОРДОНАМИ СССР

Об'єднані Нації. — Рада Безпеки Об'єднаних Націй призначила на понеділок 21-го квітня ц. р. по попудні засідання, щоб розглянути скаргу, яку Совєти зголосили проти „провокаційних летів" американських бомбардувальників із атомово-водневими бомбами над полярним обширом та в напрямку до совєтських кордонів. Совєти закликали Раду Безпеки ОН „покласти край" цій здогадній американській акції. Совєти підняли це оскарження устами свого міністра закордонних справ Андрея Громика на пресовій конференції в минулу п'ятницю 18-го квітня, а текст заяви Громика, як ноту, роздано всім акредитованим у Москві чужинецьким дипломатичним репрезентаціям. У тій ноті Совєти покликались на статтю з аґенції „Юнайтед Пресс", в якій говорено про постійне поготівля підлеглого Стратегічній Летунській Команді летунства. Бомбардувальники з ядровою зброєю вилітають задля провірювання кожного сиґналу, що його записує американська радарна система, здвигнена коштом 4-х більйонів долярів на протязі 3.000 миль вповперек північної Аляски й Канади, відкіль грозить найбільша небезпека від Совєтів. Совєтська заява скаржиться, що такі лети американських машин, спричинювані фальшивими радарними алярмами внаслідку опадів метеорів чи деяких технічних причин, є „великою небезпекою для миру". Совєти страшать, що коли б вони з свого боку так само висилали літаки в сторону американського кордону, тоді могло б „через непорозуміння" прийти до такого зудару, який насправді втягнув би людство в атомову війну. — З американського боку негайно, в тому самому дні, прийшло категоричне заперечення совєтського оскарження. Американська заява стверджує, що ЗДА кількакратно й у дуже конкретній формі пропонували встановити контрольну систему, яка берегла б обидві сторони проти можливої несподіваної атаки. Америка вважає, що не досить охоронювати себе на своїй території, але треба би знати, що діється по другому боці кордонів. ЗДА не мають таємниць, зате в Совєтах усе засекречено. ЗДА „категорично заперечують, наче б американське летунство вело провокаційні лети над полярним обширом або в сусідстві СССР. „Будемо раді" — говориться в американській заяві — „передискутувати цю справу в Об'єднаних Націях як ми завжди раді обмірковувати там кожну зголошувану проти нас скаргу". В цій американській заяві стверджується, що Америка мусить бути на поготівлі проти можливого ворожого наскоку та що весь вільний світ мусить мати певність, що він не буде знищений першим несподіваним ворожим наскоком. — За пресовими коментарями, Рада Безпеки напевне відкине совєтську скаргу. В колах Об'єднаних Націй виключають, щоб Совєтський Союз міг для своєї резолюції осягнути більшість в Раді Безпеки, не кажучи вже про дві треті тамошніх голосів. Рада Безпеки складається з 11 членів, 5-х постійних і 6-х виборних. При цій нагоді пригадують, що на останній сесії Генеральна Асамблея 53-а голосами при 13-х „проти" і 12-х що стримались, голосувала взагалі проти поставлення на денний порядок подібної совєтської скарги, що ЗДА ніби „вмішуються у чужі внутрішні справи".

Совєтський бльок демонструє проти Тіта

Београд. — Всі підпорядковані більше чи менше Москві комуністичні держави рішили демонстраційно відмовитись від традиційно-куртуазійної участи окремих делеґацій на відкритті нового юґославського „парляменту". Звичайно так дістеся, що комуністичні держави взаємно висилають при таких нагодах делеґації від даних крайових компартій. Тепер щонайвище доручено амбасадорам репрезентувати держави. Юґославський „парлямент", що складається виключно з делеґованих туди Тітом комуністів і їх поплентачів, має бути відкритий у вівторок 22 квітня ц. р. Причиною совєтського гніву стала офіційна програма юґославської комуністичної партії, сформульована ще місяць тому в об'ємистому елябораті на 100,000 слів. Совєтські специ від комуністичної теорії проаналізували той документ і в „Комуністі" проголошено відповідь на 6,000 слів, в якій гостро ґавгується різні місця з Тітоївської теорії. Зокрема, Хрущов обурений, що Тіто вбачає небезпеку для миру в „обох" воєнних бльоках: як можна, мовляв, на одну дошку ставити совєтський бльок з НАТО! Так само вколов Хрущова натяк на небезпечну для малих комуністичних держав суперматію Совєтів, — прозора пригадка совєтської інтервенції на Мадярщині. Тіто, за твердженням західньої преси, старався зм'ягшити первісний текст своєї партійної плянтформи, але Совєти, не виждавши, поки буде оприлюднений цей новий зревідований текст, виступили з теперішнім оскарженням. Це нове загострення взаємин між Тітом і Москвою. Тому, що Польща зсолідаризувалась з усіми іншими сателітами, то, мабуть, Тіто відкличе свою візиту до Варшави — повідомляють кореспонденти з Београду.

У СВІТІ

● **З комуно-мадярської в'язниці** випущено на волю двох колишніх службовиків американської амбасади в Будапешті, пані Лівію Ячо і Петера Секе, мадярських громадян. Їх тримали ув'язненими більше року, не судивши і не сказавши про причину арештування. Тепер їх звільнено ніби тому, що мадярські комуністи хочуть поліпшити свої взаємини з американським урядом.

● **Об'єднані Нації** мають встановити окрему економічну комісію для країн Африки. Єгипет зголосив формальну просьбу, щоб головну кватиру тієї комісії відкрити в Каїро.

● **З Східньої Німеччини** втекли на Захід три університетські професори: Франц Вольґемут, що викладав в університеті в Галле історію і теорію соціялізму, д-р Сімон Глявач, що викладав на медичному факультеті університету Мартина Лютера, і д-р Ерґард Бек, з університетської клініки в Ляйпціґу.

● **У Польщі** виступили з берегів Висла, Буг і Нарев. Найбільше шкоди зазнали околиці Торуня. Коло 100 міст і містечок у центральній і північно-західній частині краю потерпіли від повені.

● **Жертвою ощадностей в англійській армії** впало одно з найславніших бойових з'єднань — Сьома панцерна дивізія, яка витиснула була панцерну армію маршала Ромеля з Північної Африки. Вояків цієї дивізії називали в Англії „пустельними щурами". Її з'єднано тепер з 5-ою панцерною дивізією.

● **Нікіті Хрущову** сповнилося в минулий четвер 64 роки. Щоб оминути докорів, що в Совєтах воскрес знову „культ особи", сам він зажадав, щоб у пресі промовчано ту „урочисту" нагоду.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник — Ukrainian Daily

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	5.25	Six months	5.25
На три місяці	2.75	Three months	2.75

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ЧЕРГОВИЙ ВИЯВ ОДНОСТАЙНОСТИ

Останні виступи державного секретаря Джана Фостера Доллеса і колишнього державного секретаря Діна Ачесона були для американської громадської опінії, як і для всього стороннього світу, черговим виявом одностайности й одноЗгідности в поглядах обидвох американських партій на справу взаємин з Москвою.

Доллес і Ачесон виступили одного дня, в середу 16-го квітня ц. р. незалежно один від одного. Доллес виступав на пресовій конференції у Вашінгтоні, а Ачесон — на прийнятті Пропам'ятної Фундації ім. Едді Джекобсона у Кензас Ситі. Але обидва вони торкалися одної проблеми, актуальної останніми днями — справи відбуття чи невідбуття конференції „на вершинах", значить зустрічі голов трьох великих держав. Обидва, і Доллес і Ачесон, висловилися одноЗгідно й рішуче проти такої конференції, зокрема проти участи в ній Президента ЗДА.

З'ясовуючи своє неґативне ставлення до зустрічі Айзенгавера та МекМіллена із Хрущовим, Джан Фостер Доллес, добре усвідомлений в методах совєтської закордонної політики, відкрито і явно заатакував ці методи, закидаючи розбещеність і спроституювання совєтській дипломатії. Характеристика цієї дипломатії була надзвичайно неґативною і гострою, може навіть найгострішою з усіх дотеперішніх висловлювань Доллеса. Він заявив, що Совєтський Союз, „спроституювавши" дипломатію для пропаґандитних цілей, загрожує передусім самій справі миру. Совєти, знівечивши дотеперішні шляхи й засоби контакту між урядами окремих країн, разом із цим підірвали ті слабкі підстави, що на них будується мир. Зловживаючи дотеперішніми дипломатичними засобами і можливостями для цілей пропаґанди, а не для встановлення конкретних договорів чи домовлень, Совєти заявляють, що вони працюють буцімто для миру, так само, як це заявляв колись Гітлер. „Я думаю, — заявив Доллес, — що те, що роблять Совєти в цій ділянці, є найбільш загрозливою річчю із становища справи миру, тим більше, що робиться це в імені миру". ЗДА й інші вільні країни світу мусять знайти відповідні шляхи і засоби, щоб протидіяти цій совєтській тактиці, зокрема совєтській пропаґанді, і в зв'язку з цим Доллес висловив переконання, що З'єдинені Держави Америки зуміють дати собі з цим раду і вже незабаром усі народи світу включно з невтральними, будуть прислухатися більше до того, що З'єдинені Держави роблять, а не до того, що про них говорять. Багато народів, зокрема тих, що здобули недавно незалежність і вийшли на арену міжнародного життя, не мали досі можливости стати дозрілими у справах міжнародної дипломатії, і Совєти змогли добитися серед них навіть деяких успіхів. Але так не буде завжди, і тоді народи, які нівечать засади й засоби міжнародних зговорень, використовуючи їх для цілей пропаґанди, мусітимуть заплатити за це важку ціну.

Виступ Доллеса був звернений передусім проти самої ідеї зустрічі „на вершинах". Своєю критикою совєтської „дипломатії" Доллес підкреслив ще раз всю безуспішність „навершинних" зустрічей із Совєтами, стверджуючи, що єдиною ціллю совєтських провідників є використати такі зустрічі для пропаґандивних цілей, а не для конкретної полагоди тих чи інших актуальних проблем.

Рішуче підтримав Доллеса в цій справі і його попередник на становищі державного секретаря за часів президента Трумана, Дін Ачесон, який під сучасну пору устійнює і формулює напрямні закордонної політики в рамцях політичного проводу Демократичної партії. У своїй промові, виголошеній у Кензас Ситі в середу 16 квітня ц. р., Дін Ачесон заявив, що ЗДА мусять виплутатися з створеної „навершинними" конференціями ситуації, і відмовитися, зокрема, від того, щоб головним учасником цих конференцій і головним неґоціятором під час їх відбування був Президент З'єдинених Держав Америки, який є і головою держави і головою уряду. Втягання до таких конференцій Президента ЗДА показало себе на практиці цілком фальшивим і недоцільним. Два дотеперішні випадки участи Президента в таких „навершинних" зустрічах — участь Вилсона в мировій конференції у Парижі в 1919 році і участь Айзенгавера в конференції з Хрущовим і Булґаніним у Женеві в 1956 році — закінчилися, на думку Ачесона, повною невдачею. Участь Президента в таких конференціях є недоцільною вже хоч би з того погляду, що Президент мусить мати можливість остаточного рішення і в справах, обговорюваних під час „навершинних" зустрічей. Евентуальна невдача його, як учасника конференції ,стає невдачею не тільки очолюваного ним уряду, але й цілої нації.

Під цими твердженнями двох найвидатніших речників американської закордонної політики підпишеться кожний, хто цінить волю.

РЕОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВОДУ ЗБРОЙНИХ СИЛ ЗДА

Поява совєтських „спутників", яка мала такий поважний вплив на настрої американського громадянства і новий підхід до проблем оборони, технічних дослідів і навчання, зактуалізувала також проблему проводу збройних сил ЗДА. Аналізуючи причини, чому Америка відстала в ділянці далекосяжних ракет і штучних сателітів Землі, знову заговорили голосно про шкідливе суперництво між трьома родами збройних сил, яке радше сповільнювало, ніж приспішувало поступ військової технології, „дублюючи" ті самі досліди та викликаючи затяжні спори щодо першенства у дослідах і продукції різних типів ракет. Таким чином вже у своєму зверненні Про Стан Унії з 9 січня ц. р. през. Айзенгавер поставив як одно з актуальних завдань цьогорічного законодавства, — реформу керівництва збройними силами ЗДА. Після близько тримісячної розмірної тиші в цій справі, 3-го квітня ц. р. Президент несподівано переслав велике, на 7,000 слів, звернення до Конґресу, присвячене виключно справі реорганізації департаменту оборони.

Хоч це звернення Президента було схоплене лише в загальних рисах, а не в законодатній формі, головні принципи задуманої Президентом реформи були ясно окреслені: скріплення авторитету секретаря оборони в ділянці координації діяльности трьох секретаріятів оборони (війська, морської фльоти та летунства), і признання йому права пересувати призначені в бюджеті суми на різні військові цілі, незалежно від даного роду збройних сил; скріплення авторитету установи з'єдинених шефів штабу в ділянці стратегічного плянування та уодностайнення команди; зменшення значення окремих секретаріятів у військово-стратегічній ділянці; зліквідування цілої низки військово-бюрократичних становищ, які є наче посередницькими ланками між з'єдиненими шефами штабу й секретарем оборони, з одного боку, та різними відділами окремих, трьох секретаріятів збройних сил — з другого.

Це звернення Президента викликало серед військових і конґресово-сенатських кіл велике порушення. Відізвались критичні голоси, з яких найголосніший стосувався нібито небезпеки встановлення в Америці „пруського штабу", себто гурту високих старшин за зразком німецького генерального штабу, що — зорганізований після Наполеонівських воєн і підпорядкований лише німецькому кайзерові — від половини 19 ст. по кінець останньої війни був окремим чинником з могутніми політичними впливами. У конґресових колах виринули побоювання, щоб внаслідок проєктованої реформи не прийшов у Пентаґоні до влади „цар", який не рахуватиметься з волею і настроями Конґресу. Зокрема, проявилась опозиція проти передачі всіх грошей військового бюджету в руки секретаря оборони, який може не рахуватися з волею окремих секретаріятів і нехтувати первісне призначення даних сум. Президент Айзенгавер зареаґував на ці голоси критики з гостротою, якої він звичайно вистерігається у підході до Конґресу та своїх критиків. На пресовій конференції 9-го квітня ц. р. він підкреслив, що має досвід і знання у військовій матерії більші, як всі його критики, і що він не дозволить гратися цією справою людям, які керуються, на його думку, поглядами чи персональними сантиментами до військових традицій, перестарілими в добі атомово-ракетної зброї. Президент заповів на тій своїй конференції, що він переведе боротьбу за пляновану ним реформу з найбільшою рішучістю і звернеться до народу, якщо зустріне в Конґресі труднощі.

Все ж конкретний законопроєкт, зголошений у цій справі до Конґресу 16 квітня ц. р. разом із супровідним листом до нього, дещо відбігав від згаданого вгорі президентського звернення з 3-го квітня. Найголовніша зміна в законопроєкті така, що виключено з нього частину, яка стосувалась фінансових прав секретаря оборони. Президент звернув на це увагу в супровідному листі, заявивши, що не вважає за відповідне схоплювати це право в окремій законній постанові, бо річ, мовляв, іде тільки про більшу пливкість у пересуванні існуючих у бюджеті фондів, отже ця справа буде уточнена в бюджетовому преліміналі на рік 1959/60. Зате Президент підкреслив ще раз, що „нашою ціллю має бути найбільша сила при найменших коштах".

Ще сильніше й виразніше Президент накреслив потребу і цілі реорганізації Пентаґону у своїй промові в минулий четвер, 17 квітня ц. р. на форумі Американського Товариства газетних видавців і Міжнародного пресового інституту. З найбільшим притиском він указував на необхідність одностайного стратегічного плянування й командування в атомово-ракетній добі та заощаджування грошей через одностайний нагляд над їх видаткуванням на військові цілі. „Ведення війни на відокремлених бойовищах суходолу, морей і повітря — безповоротно минулося" — казав він. "...Модерна війна вимагає довірення стратегічного плянування і контролі над військовими операціями виразно в руки секретаря оборони й з'єдинених шефів штабу, під зверхнім керівництвом головного команданта"... (яким є президент З'єдинених Держав). „...Є річчю неможливою роздрібнювати ці функції далі між трьома суперницькими родами збройних сил". Але водночас, розправляючись з різними критиками, Президент заявив: „Повторюю, що не буде одного окремого шефа штабу, не буде пруського штабу, не буде „чеку ін блянко" на сорок більйонів долярів, не буде скасування традиційних родів збройних сил, не буде підірвання конституційних прав Конґресу".

Вже з цієї короткої інформації видно, що ця справа забере ще багато часу і місця в Конґресі й поза ним. Теперішній секретар оборони МекЕлрой заповів у своїй промові в Крайовому Клюбі Преси 10-го ц. м., що коли хтось з високих військовиків не погоджується з проєктованою реформою Пентаґону, то хай виступає із служби. Президент зм'якшив цей вислів МекЕлроя і признав за старшинами право свобідно висловлювати своє, хай і критичне, становище у переслуханнях перед конґресовими комісіями, зате так само заборонив військовикам публічно на власну руку виступати з полемікою проти заходів, що їх проводить Президент, найвищий командант збройних сил ЗДА. Вага цих заходів у тому, що — як зазначив Д. Д. Айзенгавер — це не тільки внутрішня американська справа. Бо від сили Америки залежить і добро американських громадян, і світовий мир, і доля всього людства.

„АБО СПІВІСНУВАННЯ, АБО — ВІЙНА"

Історики пригадують, що в нових часах найбільше й найдовше любили говорити блискучий прем'єр-міністер англійської королеви Вікторії — Гледстон, а пізніше — Адольф Гітлер. Але у велеречивості (не в красномовстві!) голова ради міністрів СССР Нікіта Хрущов таки побив і блискучого Гледстона, і кривавого Гітлера. Хрущов — своєрідний унікум серед усіх дотеперішніх диктаторів. Ідеальний секретар рай- чи облрайпарткому, про якого Ленін, творячи компартію, міг би лише мріяти, — Хрущов, ставши на місце Леніна, виглядає вже, як... макабричний кльовн, як карикатура на державного мужа. Ні державницьким розумом, ні особистим авторитетом, ні попередньою популярністю, революційними чи воєнними заслугами імпонувати мільйоновим масам він не може. Усі його поспіхом переведені реформи, що їх він немов би витрусив з рукава — стоять під знаком питання. Таких, як він, дуже багато тинялося свого часу по Донецькому басейну, міряло дороги війни в солдатських шинелях — аж поки повилазили вони, вже як горлопани-демагоги, на мітинґові бочки. А проте, коли внаслідок карколомних трюків став Нікіта Хрущов на чолі партійної ієрархії, саме те, що він — бувший шахтар, що ходив він у сірій шинелі — очевидно, імпонує не одному низовому комуністові чи „безпартійному большевикові", що десь там на совєтській периферії мріє сьогодні про маршальський жезл, чи про тепле місце в ЦК.

Направду, подивугідні рухливість, спритність і балакучість першого секретаря КПСС! Тексти його промов буквально заповнюють сторінки всіх совєтських газет, витискуючи на останні шпальти скупі інформації зі світу.

Переглядаючи довжелезні промови Хрущова з останніх тижнів — у Менську і в Будапешті, тексти розмов його з кореспондентами італійської газети „Темпо" та французької „Фіґаро", його виступ на останній сесії Верховного Совєту СССР — впадає в око безконечність повторень. Отак собі — цілими уступами про те самісіньке! Зрештою, всі ці його промови та розмови — повторення вже раз сказаного „на даному етапі" плюс „льокальний матеріял", так би мовити, політичний фольклор — для мадяр, для французів, італійців і — в окремому тоні, з лицемірною теплотою — для совєтських громадян: на з'їздах інтеліґенції, робітників, колгоспників.

В один із приїздів Нікіти Хрущова до Чехо-Словаччини пощастило кореспондентові західньо-німецької газети вивести на Захід тасьму із живим записом одної з його промов, виголошеної перед многотисячними зборами робітників. Відтворений на „тайп-рекордері", цей запис дуже пригадує не зв'язані іноді логічною думкою виступи на бочках мітинґових ораторів у першому періоді російської революції 1917 року. Люди, які звикли до виразних окреслень у висловах державних мужів, дошукуються глибокого змісту в кожній заяві Хрущова (напр., на Мадярщині про те, що, мовляв, тепер уже СССР, на випадок революційних заворушень, не буде допомагати мадярським комуністам). Але Хрущов часто просто „випалює" щось, не подумавши, а потім, оком не моргнувши, спростовує те, що „випалив". Мабуть, совєтським редакційним „стилізаторам" перший секретар КПСС завдає немало клопотів з уточнюванням його ризиковних висловів.

Ось кілька маркантних місць з останніх виступів Хрущова:

В тому ж таки Будапешті, говорячи про „братерську допомогу" совєтської армії у кривавому здушенні мадярської революції, Хрущов раптом згадує про болючу справу об'єднання Німеччини. „Яке право, — обурюється він, — мають державні діячі ЗДА накидати спосіб життя своєї країни іншим державам? Народи країн Східньої Европи вже давно рішили, яким шляхом їм іти!" Що подумали мадярські робітники, слухаючи ці слова ката своєї батьківщини?

Перед італійськими і французькими журналістами Хрущов змальовував грізні перспективи тотального знищення їхніх країн, які їм загрожують внаслідок їхньої участи в НАТО. З такими ж погрозами знищення звертається він на адресу Західньої Німеччини, скандинавських країн і всіх тих ,хто відважиться зв'язувати свою долю із долею Америки.

Америка в усіх його промовах фіґурує як найбільший ворог миру і спокою, це вона, мовляв, підтримує конаючий колоніялізм, запроваджує в економічно слабих країнах „фінансове рабство", прагне до опанування світу. А проте, московському диктаторові, очевидно, дуже хочеться зустрітися „на вершинах", щоб таки нав'язати Америці співіснування, і тому американський народ він „дуже любить" і про це раз-у-раз заявляє. Як незаперечний доказ доброї волі, як найбільший атут виставляє Хрущов рішення совєтського уряду припинити досліди з ядровою зброєю. „Декому на Заході, — каже він, — така ініціятива не подобається. Вона явно мішає карти тим, хто надіється привчити народи до думки, що над ними буде завжди, як дамоклів меч, звисати загроза атомової смерти".

У зв'язку з цією заявою про припинення дослідів з атомовою зброєю мимохіть пригадується „врестлінґ" — чи не найбрутальніший рід спорту, в якому часто можна спостерігати моменти, такі подібні до деяких трюків, практикованих совєтською дипломатією. Отак на ринґу підступний противник раптом припиняє боротьбу, натягає на обличчя дерев'яну усмішку, простягає партнерові руку і пропонує перейти на „чесні способи" змагання. А коли наївний партнер, повіривши йому, з довір'ям ступає назустріч — щосили б'є його в груди і валить на землю.

На сказане Хрущовим вище можна відповісти цитатою з московської „Правди",

(Закінчення на стор. 4-тій)

Іван Струк

ДЕРЖАВНЕ ВИХОВАННЯ ЧЕРЕЗ ОЩАДНІСТЬ

Загляньмо в дупло-хатинку вивірки, а там побачимо „шпихлірі" повні горішків, шишок чи іншого заощадженого добра, щоб перебути зиму і зберегти своє фізичне існування.

Те саме нагромаджування добра, ту саму ощадність на „чорну годину" можемо побачити в інших звірят чи комах, серед яких первовзором ощадности є бджоли. Крім того, бджоли є не тільки зразковими ощадниками, але й здисциплінованими „громадянами" свого вулика, в обороні якого — в разі потреби — віддають своє короткотривале життя.

Мабуть ці добрі приклади з життя звірят і комах вплинули й на людей. А може інстинкт самозбереження диктував людям надмір споживчих продуктів чи грошей зберігати на „сім років худих".

Це є початок ощадности людства від найдавніших часів, яка проявлялася в різних фармах. В Китаї перед Христом формою ощадности була залізна мотика, у Спарті — залізо. Пізніше світ прийняв золото, яке й донині осталось мірилом праці і ощадности.

Кожний нарід через працю і ощадність прагне до багатства і збереження довгого віку своїй нації і державі.

Найбільш підприємливими й ощадними людьми є жиди, бо вони видали з-поміж себе найбільше фінансових потентатів, поважних факторів у політичному й економічному житті цілого світу.

Українці також мали багато фінансових потентатів серед князів, бояр, козацької шляхти та купецтва. За княжої доби наші купці їздили своїми кораблями в торговельних цілях до Греції й Еспанії. Гетьман Іван Мазепа, князі Острозькі, графи Шептицькі і багато інших магнатів були славні не тільки своїм багатством ,але й тим що ширили релігію та освіту серед українського народу.

До наймодерніших українських фінансових потентатів я зачислив би колективного потентата „Маслосоюз", який по першій світовій війні на підставі дрібної ощадности українців на Західніх землях розрісся до такої фінансової сили, що своїми крамницями сягав аж до Катовиць і Бельська в Польщі, а потентати кооперативи для загального закупу і збуту експортували свої товари до Німеччини, Еспанії, Бразилії і інших країн. Ці колективні потентати, які не давали спокійно спати полякам, є символом здисциплінованости, зрозуміння чесної праці і ощадности українського народу.

З цими шляхетними прикметами наша нова еміґрація приїхала до Америки, де з одного боку масово включається в ряди створеного своїми попередниками потентата Українського Народного Союзу, а з другого року закладає кооперативні банки, де батьки і навіть їхні малолітні діти складають свої дрібні ощадності, які по деяких банках сягають уже до мільйона долярів.

В кожному з тих банків можна побачити гасла: „Забезпеч свою старість через ощадність", або „Щади, бо з бідним ніхто не числиться".

Аналізуючи ці гасла, я запитав би: Чи ощадність має бути тільки для збереження свого власного і фізичного існування? Чи кожний з ощадників не повинен мати вищих ідеалів, крім збереження фізичного існування?

Я вважаю, що такі гасла є неповні, бо понад згадані принципи ощадности повинен бути вищий ідеал, а саме: прагнення до відбудови нашої держави через ощадність і жертвенність на національні потреби. Тому серед гасел повинні знайти місце ще й інші, як: „Через ощадність і жертвенність до незалежної України", або „Щади і жертвуй, Батьківщина кличе Тебе".

З найновіших звітів довідуємось, що ощадності в коопбанках з кожним днем ростуть, зате український національний фонд з кожним роком маліє. Ми з кожним роком багатіємо, зате наша національна свідомість і обов'язок супроти України маліють і то в застрашаючий спосіб.

Тому наші політичні й суспільні організації, як також батьки і вчителі повинні звертати дітям і молоді увагу на те, що головною ціллю нашого життя, праці і ощадностей є осягнення найвищого ідеалу. Кожна дитина, складаючи гріш на своє конто, повинна мати на увазі й добро національне. В своїй ощадностевій книжечці кожна українська дитина повинна мати рубрику і на національні потреби. Один цент з доляра на національні потреби не буде великою втратою в „бюджеті" малого ощадника. Зате той цент буде головним дороговказом його життя і ощадностей. Таке поставлення справи буде будуючим і державно-виховним чинником. Дитина запитає батька, маму чи вчителя: Чому вона має відкладати одного цента? Що це є національна потреба? Що це є жертвенність? Суспільні діячі, батьки і вчителі мають широке поле для попису. Вони мають можливість дати дітям вичерпну відповідь на повищі питання молодих ощадників.

В такий спосіб ми маємо нагоду виховувати наше покоління в національному, патріотичному і державному дусі.

Ідею ощадности і жертвенности треба защеплювати змалку, в домі, школі і церкві.

Так, як кожний з нас соромиться не кинути в церкві „на Боже!", так з часом прийде до живучих і прийдешніх поколінь національна свідомість і зрозуміння, що без нашого „на, Боже!" не можна забезпечити так свого і нації існування, як також дійти з Богом до обітованої землі.

Мусимо повести акцію раціональної ощадности від дітей, коли хочемо, щоб і старше покоління було жертвенне і згодом не вагалося кинути вдовину лепту на тацу святої мети.

Деякі скажуть, що ця дорога є далека до Ханаану, але, коли взяти під увагу, що віддаль скорочується під впливом нинішньої техніки, то чому дорога до вільної і самостійної України не може скоротитися через сильну волю, віру, єдність і жертвенність?

Нат. Савченко

ВІЗІЯ

(2)

Коли Юда стояв у натовпі, почув останні слова Пилата і у відповідь — крик юрби: „Розпни Його, розпни!" ...Він оглядався навколо і стискав у долоні свої гроші, які вже починали пекти його. Христос стояв поруч Пилата, з терновим вінком на голові і з зв'язаними руками. З-під вінка виступала кров і стікала по Його обличчю. Коли Юда почув, що Пилат відпускає Варраву, а Христа віддає на розп'яття, він, мов шалений вискочив із юрби, що галасувала й хилиталась, як море. Побіг, немов несамовитий, розштовхуючи людей. Прибіг до первосвящеників і кинув їм гроші під ноги:

— Згрішив я, видавши кров неповинну! — скрикнув і побіг далі. Вітер куйовдив його волосся, а він біг усе далі й далі, сам себе не пам'ятаючи. В його душі озвався голос: „Ну що, Юдо, добре заробив, га?! Чи ти розумієш, що зробив? Віддав Учителя на смерть!!" — „Хто це кричить?! — залементував Юда. — Що?! Ха-ха-ха! Хто це регоче?" Не помічаючи, що це він сам кричить і регочеться, Юда рвав на собі волосся. Але озвався в його душі інший голос: „Хіба ж я думав, що так скінчиться, я був певний, що все буде гаразд, тільки допитають Учителя". Та перший голос не вмовкав: „Ти думав?! Ти сам себе потішав, виправдував... Куди втечеш тепер від самого себе? Га?! Куди?!"

Юда все біг і біг, аж опинився на Оливній горі, де Христос часто зустрічався з учениками. Він оглянувся, пізнав місцевість і несамовито скрикнув від жаху: йому здавалося, що Христос тут і дивиться на нього. Юда підбіг до дерева, і його руки трусилися, коли він здіймав з себе пояс і силкувався закинути його на гілляку...

***

Дружина Пилата, понтійського управителя, прокинулася схвильована.

— Що за сон! Це щось страшне! — прошепотіла й провела рукою по голові. Заплескала в долоні. На порозі з'явилася дівчина.

— Де пан наш? — запитала Пилатова дружина. — На судилищі в преторії — відповіла дівчина. — там судять якогось бунтівника, чи що.

— Ох, що ти розумієш! — озвалася пані. — Принеси мені швидше прилад до писання та захвати той слоїк, що з Єгипту, ти знаєш, що від болю голови.

Дівчина зникла і незабаром повернулася знову з навощеною дощечкою, писальцем і пляшинкою. Пилатова похапливо понюхала ароми, натерла нею скроні й почала писати до Пилата: „Нічого злого не чини праведникові тому, бо я потерпіла за нього багато сьогодні уві сні".

— Візьми це й швидше віднеси панові!

Дівчина вийшла, а Пилатова дружина вхопилася знову за голову: „О, Ескулапе, допоможи мені, голова моя трохи не трісне!" — Вона знову понюхала зі слоїка й натерла скроні.

— О, Мінерво, ратуй його! А може ще не так зле?

— А, нарешті! Ну, що, передала? — засипала вона питаннями прибулу дівчину.

— О, пані! Коли б ви бачили, що там діється! О! Той, що пан наш Його судить, виглядає, як цар. Дарма, що руки Його зв'язані, що на голові Його терновий вінець і кров стікає на обличчя... Він стоїть спокійно і велично, а юрба навколо лементує.

— Я тебе питаю, чи віддала письмо, а ти...

— Так, пані, але не зразу, бо не можна було приступити. Пан саме говорив, то я дала воїнові, а він уже передав. Пан прочитав, а потім встав, узяв за руку Того й сказав до натовпу: „Не бачу я ніякої провини в цьому чоловікові. Хочете, я відпущу Його вам, як звичай велить перед Пасхою?" Господи, що тоді вчинилося! Всі почали кричати: „Відпусти нам Варраву!..

— О, боги! — скрикнула Пилатова дружина. — Та ж то відомий душогуб, розбійник!

А Люція вела далі:

— А пан питає: „Ну, що ж я зроблю з Ісусом, званим Хрестом?" — „Розпни Його, розпни!" — кричали всі жиди. — „А як не розіпнеш, не друг ти кесареві!" То пан звелів принести миску води, умив руки й звернувся до юрби: „Невинен я в крові цього праведника. Кров Його на вас і на дітях ваших". Я мало не заплакала з жалю до Нього і мерщій побігла додому.

Пилатова обтерла хусткою обличчя.

— Іди ж тепер знову туди, дивись до кінця, що буде там, а потім оповіси мені, — схвильовано, уривчастим голосом сказала і вийшла на дах, щоб заспокоїтися. Глянула на сонце, воно було червоне. Місто немов збезлюдніло. Тільки вдалині, немов вуж, звивався людський похід. О, вона знала, що це значить: це вели на розп'яття Того, за Кого вона так терпіла уві сні останньої ночі. Серце її стиснулося: чого їй так тужно, чому так пориває її туди? Раптом у браму застукали.

— Ой, що це знову — перелякано скрикнула Пилатова. — Піди, подивись! — наказала невільникові, що стояв коло палацу. Той побіг до брами, а вернувшись сповістив:

— Ласкава пані, це прибула висока особа з Риму, від імператора.

— Де ж сторож, скажи, щоб зараз відчинили!

(Кінець буде).

В ЧАС ВЕСНЯНОГО РОЗЛИВУ

В час весняного розливу
зацвітає верболіз.
Через річку гомінливу
дуже довгий перевіз.

Біля того перевозу
Вітер котики гойда,
І пливе під верболозом
позолочена вода.

Човен ріже позолоту,
пахнуть стебла молоді,
села гріються напроти
по коліна у воді.

Неприкаяне роздолля,
повідь неба і ріки!
Паруси пливуть поволі
Наче білі вишняки.

Обрій дальній і мінливий,
Хвилерізи з чагаря...
В час весняного розливу
ріки схожі на моря.

ЛІНА КОСТЕНКО

Київ.

ВСЯ ВЕЛИКОДНЯ ПИСАНКА НА ДОПОМОГОВІ ЦІЛІ ЗУАДКОМІТЕТУ

ПОЖЕРТВИ ВИСИЛАТИ БЕЗПОСЕРЕДНЬО ДО ЗУАДК У ФІЛАДЕЛФІЇ: UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE, P. O. BOX 1661, PHILADELPHIA 5, Pa.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Балтімор, Мд.

Протестаційне Віче

30-го березня відбулося тут в великій залі „Інтернаціонального Центру" - „ІВКА" Протестаційне Віче, в якому взяли активну участь усі діючі Організації під протекторатом Відд. УККА нашого міста. Голова Відділу УККА п. О. Стельмах, відкриваючи віче, з'ясував його ціль, а саме, що французька телевізійна програма в Парижі 28-го лютого ц. р: передавала п'єсу Кльода Барми, якою ославила большевицького аґента Шварцбарта, що вбив сл. п. Головного Отамана Симона Петлюру. Цією програмою знеславлено пам'ять Головного Отамана і український нарід, закидуючи їм жидівські погроми. Цією фальшиво спрепарованою програмою ввесь український нарід почувається болюче ображений, і для того влаштувала українська громада в Балтиморі, подібно як і інші українські громади це віче. До почесної Президії Збори попросили двох священиків, о. А. Ілінського — пароха УАПЦеркви, о. В. Соловія — пароха укр. кат. Церкви св. Петра і Павла та представників окремих місцевих Організацій і визначних громадян, поміж якими були учасники визвольних змагань 1918-1921 рр. До ділової Президії вибрано на голову п. О. Стельмаха і секр. Т. Царика.

Основну доповідь прочитав учасник визвольних змагань українського народу під час 1-ї світової війни, майор П. Калиновський. Він в своєму одногодинному рефераті прекрасно з'ясував становище того часу, стверджуючи, що як з української сторони так теж зі сторони українського уряду не організовано жидівських погромів. Натомість російський тодішній уряд кинув був гасло „Бий жидов, спасай Расію". Прелеґент цитував окремі документи укр. уряду, в яких говориться про рівноправність всіх менших різних національностей в укр. державі. Прелеґент подав прізвища кількох жидів, що були укр. міністрами як напр. П. Красний, д-р А. Марґолін.

Крім того панове д-р Я. Шав'як, мґр. А. Булавка і сотник І. Тригубенко в коротких своїх виступах доповнили важними спогадами та ілюстраціями в українських чи англійських виданнях, важливу тему сьогоднішнього дня.

Протестаційне віче, на якому було понад 100 присутніх, одноголосно приняло резолюції, що їх прочитав голова резолюційної Комісії, мґр. А. Булавка. Віче в своїх резолюціях різко й рішуче відкинуло всякі спроби тенденційно перекручувати історичні факти українських визвольних змагань, та осудило большевицьку провокацію.

Спільним відспіванням „Не пора, не пора . . ." закінчено оце протестаційне віче. До речі буде зазначити, що з добровільних пожертв по малім обтягненні на кошт, зв'язаним з вічем, коло 25. дол.(двадцять п'ять дол.) віче рішило вислати, як скромний подарок для вдови по сл. п. Отамані С. Петлюри, Пані Петлюрові.

Т. Царик

Рачестер, Н. Й.

Річні Загальні Збори Т - ва „Самопоміч"

23-го березня ц. р. відбулись тут, у власній домівці річні Загальні Збори Т-ва „Самопоміч". На зборах були 44 члени. Із проголошених звітів поодиноких референтів видко, що праця в „Самопомочі" дещо послабла. Мабуть спричинила це затяжна недуга довголітнього голови п. М. Снилика. Урядуючий голова п. Кольцьо всіма способами старався при допомозі енерґійного скарбника п. Маликівського тримати працю в організації на належному рівені. Їх вмілій та запопадливій праці треба завдячувати, що в дні Заг. Зборів в касі готівка виказувала 1,135 дол., що власне майно Т-ва зросло на 10% в порівнянні з минулим роком, що осягнено знижку податку на 200 дол. та що ціна купна дому сплачена вже майже до половини, хоч ще від дати купна не минули два роки.

Култ. освітній референт виказав 4 забавові імпрези і 1 відчит. Суспільна опіка могла похвалитись тим, що в минулому році вислано 45 ашурансів для залишенців в Европі та що протягом року переведено збірки на харитативні цілі, як прим. на інвалідів, залишенців, організацію „Діти дітям" і т. п.

Із загального звіту Контр. Комісії виходить, що господарка в „Самопомочі" є правильна і що новий виділ з п. мґр. Чорнобілем на чолі зможе повести Т-во до дальших позитивних успіхів.

Зборами проводив мґр. Чорнобіль, який на початку згадав померлих протягом року чотирьох членів Т-ва: В. Павловича, Є. Ковча, І. Белея та Є. Кучмія. Секретарювали справно пп. М. Сіна і Рост. Шутер.

П. Зубрицький

Йонґставн, О.

Шевченкові Роковини

Українська Громада Йонґставну і околиці вшанувала достойно пам'ять Т. Шевченка Концертом - Академією, яку влаштував місцевий Відділ УККА 23-го березня. В святі взяли участь два хори, а то Мішаний хор Укр. Правос. Церкви св. ап. Петра і Павла в Йонґставні під диригентурою учителя п. Юрія Скибинецького та Чоловічий хор „Трембіта" місцевого осередку СУМА під диригентурою п. мґр. Миронка Жмуркевича, були виступи дітей місцевого ЮСУМА та дітей Рідної Школи при Україн. Православній Церкві, були співи в супроводі бандури. Програма була багата, різнородна, добре дібрана і добре виконана.

Концерт - Академію відкрив голова Відділу УККА п. Мих. Ярош, по чім хор „Трембіта" відспівав Американський Гимн, хор Укр. Прав. Церкви „Заповіт", а хор дітей Рід. Школи при Укр. Прав. Церкві „Думи мої" Котка в супроводі бандури, на якій грав учитель цієї школи п. Ю. Скибинецький. Слідувало вступне слово пароха Укр. Прав. Церкви св. ап. Петра і Павла о. Василя Олійника, по якім хор „Трембіта" заспівав пісню „Гамалія" з рецитаційними вставками, які виголосив п. В. Прокопик. Солістами були п. М. Леник і п. Д. Проць, а на фортепіяні акомпаніювала панна Орися Штинь. З черги юна сумівка Марія Чепак деклямувала „Кавказ", а панство Юрій і Анна Скибинецькі заспівали дуетом в супроводі бандури пісню „Зійшов місяць". Слідували деклямації дітей з Рід. Школи при Укр. Прав. Церкві (Маруся Гуцул, Петро Гуцул та Роман Штурман). Збірну деклямацію виголосили діти Марія Луців, Ганя Луців та Катя Зебел. Поміж ці деклямації був вложений квартет Укр. Прав. Церкви в складі пані Ольга Сенедяк-Мусійчук, панна Олена Проць, п. Микола Юрчик і п. Петро Сенедяк. Цей квартет заспівав гарно дві пісні: „Встає хмара зза Лиману" і „Та болять ручки" в супроводі бандури, на якій грав п. Скибинецький. По деклямаціях виступав хор Укр. Прав. Церкви з піснею „Учітеся брати мої". Вершком цілого Свята була незвичайно цікава та гарна святочна промова нашого Гостя, о. мітрата Петра Білона, який не жалував труду приїхати до нас з Джінет, Па.

Друга частина Концерту-Академії розпочалася деклямаціями дітей з місцевого ЮСУМА. Гарно деклямували Ярчик Горбачевський, Марія Проць, Ірина Смереха, Віра Бура, Мирослава Стапай, Леся Гнатів, Люба Грицак, Емілія Сухар, Марія Савицька, Любомира Мисів і Богдан Волотевний. Цей ряд деклямацій був переплетений словом о. Василя Дякова, пароха Української Православної Церкви в Шерон, Па. та виступом хору Укр. Прав. Церкви, який заспівав „Думи мої" Воробкевича зі сольом п. П. Сенедяка. Гарну і відповідну до Свята деклямацію виголосив також громадянин зі Шерону, Па. п. Микола Федорчук. Хор Україн. Прав. Церкви виступав під кінець програми з піснею „Світе тихий" (солістка пані Ольга Сенедяк-Мусійчук), по чім голова Відділу УККА п. М. Ярош висловив подяку всім виконавцям програми та учасникам Свята, а обидва хори з цілою залею відспівали Український Національний Гимн, чим Свято закінчено.

Чистий дохід з добровільних пожертв є призначений на Народний Фонд Централі УККА. Перед Концертом - Академією відправлено в Українській Православній Церкві свв. апостолів Петра і Павла Панахиду за спокій душі та вічную пам'ять Найбільшого Сина України, яку відслужили наш гість о. мітрат П. Вілон та наш парох о. Василь Олійник.

Д-р Роман Стахура

Дітройт, Міш.

Шевченківське Свято Школи Українознавства

16-го березня влаштувала школа українознавства, англомовний та академічний курс в Дітройті - Схід Шевченківське Свято, на яке зложилися реферат, деклямації, сценічна картина, фортепіянове сольо та хорові співи.

Відмітити належить першу точку програми „Заповіт" Т. Шевченка, яку співали учні всіх рідношкільних установ — 230 осіб, від учнів першої кляси почавши а на слухачах академічного курсу скінчивши. Деклямацій було чотири, а саме: „На Свято Т. Шевченка" — збірна деклямація учнів третої кляси; „Біля портрета" — на тлі хору деклямувала Ада Легета, учениця першої кляси, а „Сонце заходить" учениця англомовного курсу А. Човних. Темою четвертої деклямації була поема „Осії Глава XIV.", яку деклямувала Л. Зубаль з академічного курсу.

Учні четвертої кляси співали „Учітеся брати мої". Реферат на тему „Молодь та Шевченко" мав Роман Стефаник слухач акад. курсу. Фортепіянове сольо відіграла А. Барнич, з академічного курсу та учениця У. М. І. в Дітройті.

Передостанньою точкою була сценічна картина А. Лотоцького „Дідусева казка" у виконанні Вайка, Галі Дідицької, М. Рогатинської, Христі Стецюк, Юрка Тарнавського, Христі Климишин, Люби Страїч та учнів молодших кляс. Закінчено це скромне але гарне свято піснею-молитвою „Боже Великий, Творче Всесильний".

Виконання цілої програми свідчило про поважний вклад праці учительського збору з директором М. Дольницьким на чолі, — а з другої сторони слідно було поважний підхід та глибокий пієтизм до Т. Шевченка у молодих виконавців програми. Це молодече свято напевно залишиться надовго в пам'яті і молодих виконавців і старших глядачів, яких разом було коло 500.

А. Заплітний

Шикаго, Ілл.

Ще один осяг Української Католицької Громади

Вже була згадка на сторінках української преси про заснування ще одної Укр. Гр. Кат. Парохії на терені Шикаґівської Метрополії.

Тепер хочемо поділитися з українським громадянством новим осягом цієї молодої парохії. 13-го квітня ц. р. о 3-тій год. по полудні відбудеться торжественне посвячення площі під будову нової церкви, як також нової української оселі при 5000 Норд Кумберленд. Посвячення площі довершить парох о. Йосиф Шарий.

Негайно після посвячення площі почнеться будова нової церкви. Вслід за цим буде розбудовуватися нова оселя зараз біля церкви. Тут хочемо зазначити, що площу під церкву й парохіяльні будинки (5 акрів) одержала парохія даром. Крім землі під будову церкви й парохіяльних будинків маємо до диспозиції ще 50 акрів землі, на якій зможуть будуватися члени парохії св. Йосифа. Потрібні гроші на започаткування будови нової церкви вже зложили жертвенні парохіяни, які зрозуміли потребу своєї рідної церкви і щераз дали доказ щедрого українського серця і любови до своєї віри. Парохія св. Йосифа була заснована 8-го серпня 56 р. згідно з директивами Високопреосв. Владики Архиєпископа Кир Константина Богачевського, внаслідок зросту українсько-католицької громади в північно-західній частині міста. Організатором і її першим парохом є о. Й. Шарий. Завдяки його невпинній, тяжкій праці і гарячій відданості справі, нова українська парохія дійшла до прекрасних успіхів у такому короткому часі. Ми, парохіяни цієї парохії св. Йосифа дякуємо Всевишньому за Його ласки та молимося про Його Благословення в наших великих починах.

Для інформації хочемо повідомити, що зараз після посвячення площі, відбудеться традиційне спільне свячене для всіх заінтересованих в Сант Петрік Гайскул при Белмонт і Австін.

Ю. П.

Питсбурґ, Па.

Вшанування Тараса Шевченка

Від років 4 наші громади в Піттсбурщині врочисто вшановують в місяці березні пам'ять Т. Шевченка. Не всі громади роблять це щороку, бо інші дрімають. Тими громадами, що святкують (подаємо в черзі святкувань) є: Линдора, Мікізракс, Ембридж, ну й столиця заліза й сталі, Піттсбурґ.

В Линдора Шевченківське Свято влаштувала православна громада свв. апостолів Петра і Павла. В місцевій церкві відслужив панахиду за спокій душі Т. Шевченка о. прот. Іван Шнурер. В програму свята входили продукції мішаного парафіяльного хору та виступ дитячого хору. Старшим хором диригував п. П. Весоловський, дитячим п. Анна Оцbackslashипок. Доповідь в українській мові мав редактор „Народного Слова" в Піттсбурґу, п. Павло Кравчук, а по-англійськи говорив о. диякон Д. Теленсон, уродженець тієї місцевости, теж член тієї парафії (що в ній тепер служить в сані діякона, закінчуючи свої богословські студії). Зокрема подобався приявний виступ параф. молоді.

Того самого вечора відбулось подібне свято в парафії Преч. Діви Марії в Мікізракс. Крім параф. мішаного хору та дитячого хору виступив на святі й хор дитячого садка, що його з великим знанням й любов'ю веде п-і Ірина Старощак. Старшим та дитячим хором диригував відомий в нашій окрузі диригент „з Божої ласки", п. Осип Головацький. Реферат в укр. мові виголосив п. Роман Гарвас, член головної управи „Об'єднання Америк.-Українських Організацій в Західній Пенсилвенії" в англійській мові п. Петро Ільницький. Вступне слово виголосив о. прот. Андрій Двораківський, кінцеве слово мав голова параф. комітету, п. Дм. Сторощак. Почесним гостем на концерті був проф. Володимир Кубійович, що перед своїм поворотом до Франції відвідав Піттсбурщину, і хільна годин раніш виголосив був в Піттсбурґу з рамени Об'єднання Укр.-Амер. Організацій Західної Пенсилвенії доповідь про українську діяспору. Дорогий Гість сказав на цьому концерті про значення шевченківського культу на цьому континенті та висловив цій громаді признання, що тримається своїх національних традицій. Після концерту відбулося скромне прийняття в церк. залі, на якому проф. Кубійович поінформував присутніх про працю над „Енциклопедією Українознавства" та про її значення для нас. Майже весь дохід з цього концерту ця громада жертвувала на цю Книгу, крім цього задекляровано кілька передплат. Проф. В. Кубійович виголосив був теж коротке змістовне слово на українській радіопрограмі в тому самому дні. Програму веде в Піттсбурґу інж. Михайло Комічак.

Третє Шевченківське Свято відбулося 30 березня старанням відділу УККА в Піттсбурґу при співучасті „Організації Визвольного Фронту". Академію відкрив секретар згаданого відділу п. М. Юхнівський, а доповідь про Т. Шевченка виголосив п. Євген Вілинський. Мистецьку частину виповнили діти Рідної Школи під керівництвом п-і Кучер і хор ООЧСУ „Кобзар". Ухвалено протестаційні резолюції, які осуджують відомі провокаційні виступи французької телевізійної програми. Переслано їх до державного департаменту та до французької амбасади у Вашингтоні.

Четверта громада, що величаво святкувала Тарасові роковини (які до речі від 30-ох років з горою щорічно святкує!) — це була українська православна громада св. Володимира Великого у Ембридж. На вступі свята відслужив у храмі панахиду за спокій душі Пророка о. прот. М. Федорович. Мішаним параф. та дитячим хором диригував молодий і здібний уродженець цього невеликого города, п. І. Ґось, мол. (Тут від 50-ти років існує найбільша у світі фабрика залізно-сталевих мостів „Америкен Бридж Ко", що й дала цьому містечку свою скорочену назву — „Ем-бридж"). Ряд діточок продеклямували чудові віршики про Шевченка. Святочний реферат мав п. Роман Гарвас з Піттсбурґу, а статтю в англійській мові про Шевченка прочитав п. Богдан Коваль, студент Дюкейнського університету. Кінцеве слово мав голова параф. комітету, п. Осип Ґебет. Голова Відділу УККА при цій громаді, п. Михайло Шибінський, зайнявся збіркою під час вступу на залю на національні цілі. Чергового дня місцевий америк. щоденник подав широкий і теплий допис про це свято, як також на дві шпальти світлину Т. Шевченка, — відомий його автопортрет.

Кор.

Ром, Н. Й.

Роковини Т. Шевченка

В день Роковин Тараса Шевченка при великій помочі хору з Української Православної Церкви св. апостолів Петра і Павла з Ютики відбувся концерт в залі Українського Народного Дому в Ромі.

Вступне слово виголосив п. Олекса Газ, а головний реферат про значення Шевченкових творів для української суспільности виголосив о. Андрій Іванишин. Признання треба висловити п. Іванові Горбовому, що подбав, щоб хор з його парафії взяв активну участь і своїм мелодійним співом надав концертові якнайбільшої краси. Признання належиться і Всеч. о. Василеві Чекалюкові та інженерові Сергієві Шевченкові, дириґентові хору, за великий труд в день концерту. Радіємо, що наші сусіди в Ютиці так гарнописуються в праці в загальну користь і славу Українського Народу. Ми, в Ромі, питаємо один одного, коли наші гарячі патріоти і патріотки проснуться з летаргу, і не гарними словами а ревною працею дадуть докази, що вони гідні носити ім'я українця.

Зібрано долярів 50, які призначено на українські сироти в Німеччині. В Православній Парафії зібрано під час Панахиди дол. 25., а других дол. 25., жертвував Український Народний Дім в Ромі.

А. П. Струк

Коли Ви вважаєте себе політичним еміґрантом — амбасадором України, то знаєте про великий вклад Українського Народного Союзу в змаганнях за права України та українців, Ви напевно свідомі обов'язку бути членом цієї організації.

Спорт

УСК - Ню Йорк знову зрівнявся з Гобокен

Чеський С. К. — УСК - Ню Йорк 0 : 6

Ню Йорк, 13-го квітня 1958. Великодні Свята пройшли для УСК-у доволі надійно, шанси на здобуття мистецтва існують.

Проти чехів грав УСК, досить певно і перемога була вповні заслуженою. Чехи, які на тій самій площі ще недавно забрали точки Гобокенові і хто знає, чи не припечатали тим долю Гобокену на той сезон, останньої неділі випали досить блідо. УСК — при більшій дозі щастя міг виграти ще більше. Воротами для УСК-у поділилися: Арндт 5 та Поллок 1. УСК виступив без Оленця, який з приводу родинних обставин просив Управу про одну вільну неділю . . .

Склад УСК-у: Цьолко, Шміґель, Підгородецький, Наливайко, Гаврилюк, Панкевич, Васількевич, Арндт, Голюка, Лущишин, Поллок, Колодій.

УСК - юньйори „А" пройшли успішно третю рунду гор за чашу юньйорів ЗДА

УСК - юньйори „А" — Греки - юньйори 3 : 0

Перемігши Джермен Гунґарієн та Мінерву, а останньої неділі і Греків, — УСК - юньйори „А" прийшли вже вже до півфіналу в грах за чашу юньйорів ЗДА Ню Йоркського стейту.

Якщо зважити, що Греки цього року мають одну з найкращих і найсильніших дружин юньйорів, то остання перемога наших юньйорів є доказом, що ми все таки не слабі, хоч виступили в найслабшому складі без Ґноя та Городиського. Ворота для УСК-у здобули: Панчак, Шматолоха і Коваль.

Інші висліди суботи 12-го і неділі 13-го квітня:

Чехи, резерва — УСК, резерва 0 : 6; УСК, резерва „Б" — Елізабет, резерва „Б" — 2 : 0; Колпінґ, С. К. юньйори — УСК - юньйори „Б" — 4 : 2; Мінерва, С. К. учні — УСК - учні — 1 - 5; Айнтрат, С. К. новаки — УСК - новаки — 1 -3. Загальні висліди УСК-у: 7 відбутих змагань; виграних 6, програних 1. Відношення воріт — 27 : 6 в користь УСК-у. (ік)

ЗНАМЕНИТА ФОРМА ТРИЗУБА

Знаменита форма Тризуба!

Филаделфія. — 13-го квітня (УС) — В день Христового Воскресіння, УСТ Тризуб, лідер АФЛіґи, презентуючи себе в знаменитій формі на стадіоні Едісон Клирфілд ҐС, перед трибуною ок. 1600 глядачів, розгромив у відплатному мечі ліґи, власника чаші Люїса — Юрік Тракерс 5 : 1 (2 : 1) воріт. Тризуб успішно вирівняв серію „филаделфійських дербі" з Тракерсами 2-2-2, усталивши перевагу воріт 10 : 8. Виступаючи вперше в цьому сезоні в повному складі, Тризуб придбав дальші точки, тотально 25, в моменті, коли його найгрізніші суперники перемогли в дома своїх партнерів. Гакоаг і Помпеї додержують кроку, виказуючи 24 і 22 точки. По кількамісячній перерві, лікування контузії коліна, в залозі, з повним успіхом, виступив Андрій Рач. Валентин Конопасевич, граючи на позиції правого крайника, випрацював двоє воріт першої півгри, добутих Чижовичем III і Чайкою. При зростаючій стабільності дефензиви, форма нападу, набрала ударного „шліфу". Поправу стрілу й офензивний зрив показав центровик Олесь Чайка. Одиноким протиударом Тракерсів у ворота Кулішенка, був ґол Мек Логліна 1 : 1. Ілай не мав свого дня, але його праця в будові акції, як зрештою цілої помочі та жертвенного Бугара, мала добрі успіхи і причинилась до висліду другої пів-гри 3 : 0, в певних стрілах Чижовича III, Бугара і Гливи. Оборонне тріо ліквідувало певно спроби контрударів рутинованих професіоналів Юріка. Змагання провадив дуже добре судля Новік (Ню Джерзі).

УСТ Тризуб Фила — в повному зіставленні: Кулішенко, Лев, Рач, Гарсія, Куденко, Гарасим, Е. Чижович II, Керті, Варга I, Конопасевич, Варга II, В. Чижович III, Чайка, Ілай, Бугар, Глива, Чернявський.

Богдан Прудиус

НІМЕЦЬКИЙ КАНЦЛЕР У ЛОНДОНІ

Канцлер Західньої Німеччини Аденауер з королевою Єлисаветою II у замку Віндсор біля Лондону. Після цієї авдієнції Аденауер відбув зустріч з британським прем'єром Мекміллeном

Французи стурбовані становищем ЗДА в справі Альжиру й Тунісії

Париж. — Вся велика французька преса займається ситуацією, в якій опинилась Франція, здискредитувавши мирове посередництво доброї волі ЗДА й Англії в справі її спору з Тунісією. Безпосередню притоку до того раптового заінтересування становищем Америки дала стаття в „НЙТаймсі" з покликанням на „відповідальні дипломатичні джерела в Парижі", що ЗДА сильно невдоволені політикою Франції супроти Альжиру і Тунісії та бажали б собі, щоб Франція повела безпосередні переговори з альжирськими націоналістами, щоб закінчити нещасну трирічну війну в Альжирі. — Доказом того, як серйозно ця вістка схвилювала французькі урядові й політичні кола, стала візита французького амбасадора у Вашинґтоні Ерве Альфанда в урядуючого заступника державного секретаря Християна Гертера. Розмова між ними тривала 75 хвилин. Також у Парижі міністер Піно зопросив до себе американського амбасадора Еморі Гавтона. Хоча ці офіційні репрезентанти ЗДА ніби запевнили французький уряд, що становище ЗДА не змінилось, проте кілька чолових паризьких щоденників звертає увагу, щоб не легковажити Америки та її опінії в цих справах. Пресові коментатори пригадують, що Франції залежить тепер страшенне на переведенні в американському Конґресі закону, що вможливив би американському урядові поділитись з Францією різними атомовими тайнами. Далі, Франція в своїй нинішній фінансовій ситуації не може наражуватись на втрату тісної приязни з Америкою — пишуть тверезіші французькі журналісти. Тим часом кол. прем'єр Жорж Бідо, член католицької Народно - республіканської партії, пробує створити новий французький уряд.

В ЛМКлюбі в Ню Йорку відбулося обговорення виставки книжної графіки

Ню Йорк. — В п'ятницю 18 квітня в Літературно-Мистецькому Клюбі в Ню Йорку відбулося обговорення виставки української книжної графіки, влаштованої Об'єднанями Мистців Українців в Америці. Проф. А. Малюца говорив про графіку, як окрему ділянку українського мистецтва й обговорив важливіші напрямки в українській графіці минулого і сучасного. Проф. Володимир Барагура звернув у своїй доповіді увагу на проблему сприйняття графічних творів дітьми і в зв'язку з цим з'ясував завдання ілюстратора дитячих видань. Наприкінці п. Софрон Федів поінформував про техніку репродукції в її історичному розвитку.

Гувер почувається добре після операції жовчевого міхура

Ню Йорк. — Колишній президент, 83-річний Герберт Гувер в суботу 19-го квітня ц. р. перебув операцію жовчевого міхура в Колюмбійському Пресвітеріянському Медичному Центрі в Ню Йорку і почувається добре, а стан його здоров'я, згідно з лікарським бюлетенем, є „дуже добрий". Син колишнього президента Герберт Гувер молодший заявив, що його батько час від часу терпів на жовч, але не було потреби негайної операції. Лікарі вирішили перевести тепер операцію, бо пацієнт не відчував жадних болів в околиці жовчевого міхура. Операція тривала від 8-ої до 9:15 год. рано.

Сателіт „Ванґард" кружлятиме довкола Землі 200 років

Ню Йорк. — Шеф програми будови сателітів при американській фльоті д-р Джан П. Гаґен передбачає, що випущений минулого місяця штучний сателіт „Ванґард" кружлятиме довкола Землі принаймні 200 років. Одночасно повідомляють, що 21-цалевий сателіт „Ванґард" мають випустити вже в найближчих днях. Згідно з умовою американських і совєтських науковців, продовжено на 4 місяці термін, в якому мають бути опубліковані дані про штучних сателітів Землі, це значить, що ці публікації мають появитися до одного року. Але немає згоди, які деталі треба публікувати. Росіяни не погоджуються виявити, яка є вага окремих предметів в їхніх сателітів, ані не хочуть виявити докладних записів їхніх штучних місяців.

Ґромико не хоче переговорювати з цілим Заходом

Москва. — Совєтський міністер закордонних справ відмовився переговорювати у справі підготови конференції „на вершинах" відразу з амбасадорами всіх трьох західніх великодержав. Після того, як він ще у минулий четвер прийняв був американського амбасадора Левиллина Томпсона, наступного дня, в минулу п'ятницю 18 ц. м., запросив до себе окремо французького амбасадора Моріса Дежана й англійського — сера Патріка Рілі. Змісту розмов із ними не оприлюднено. Так само не проголошено змісту розмови Громика з 14-ма амбасадорами комуністичних і невтральних країн у Москві, що їх запрошено до нього у зв'язку з цією справою. За часописними твердженнями, Громико обмежився до повідомлення їх, що „почалися дипломатичні переговори про підготовлення конференції на вершинах". За цим самим джерелом, Громико далі настоює, що західні амбасадори мають обмежити свої функції до устійнення часу, місця і складу учасників конференції на вершинах. Часописні коментатори тісно в'яжуть справу конференції на вершинах з новим несподіваним совєтським „трюком", що його втяв Громико: оскарженням ЗДА перед Радою Безпеки ОН за „провокаційні лети" американських бомбардувальників ніби „в сторону Совєтського Союзу".

„АБО СПІВІСНУВАННЯ, АБО — ВІЙНА"

(Закінчення зі стор. 2)

переадресовуючи, очевидно, до її автора й іже з ним: „Але атомникам, засліпленим ілюзіями політики сили, не дано панувати над умами мільйонів. Їм ніколи не вдасться приспати пильности й чуйности людства".

Червоною ниткою в усіх промовах Хрущова виступають застрашування західніх країн і намагання відірвати їх від Америки. Хіба зовсім позбавлений здорового глузду не зрозуміє, що за цим криється. А проте, у нестримній балаканині Хрущов інколи й сам не може приховати затаєної думки — і тоді новою зливою слів намагається її затушувати.

У розмові з італійським журналістом він таки розкрив головну ціль своєї ликом шитої дипломатії. В ніби добродушному тоні зрезюмувавши сказане попередньо: „У наш час не може бути іншої розумної політики, крім політики мирного співіснування" — він скинув маску і вже цілком недвозначно заявив: „Тепер питання стоїть так — або мирне співіснування, або війна!"

У кожній демократичній країні шантажистів судять і гостро карають. Сьогодні Нікіта Хрущов безкарно шантажує цілий світ.

В. С-ко

Злочинність неповнолітніх майже подвоїлася

Вашинґтон. — На сенатській підкомісії, яку очолює сенатор Томас С. Геннінґс, стверджено, що від 1948 року число злочинів неповнолітніх збільшилося майже в два рази. Це ствердження зроблено в проєкті про те, щоб зорганізувати вишкільні федеральні центри, в яких вишколювалися б провідники й працівники домів поправи для молоді, яка конала злочинів.

В 1956 році 2,2% всіх хлопців і дівчат у віці між 10-им і 17-им роком життя були в суді. Від 1948 року досі число злочинів неповнолітніх збільшилося у два рази, і сенатор Геннінґс передбачає, що цього року коло 1,000,000 неповнолітніх хлопців і дівчат буде в судах цієї країни. Такий швидкий зріст злочинности вимагає того, щоб організувати окремі аґенції й інституції, в яких могла б бути приміщена молодь з злочинними нахилами.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

ДІТРОЙТ, Миш. — Б-во св. о. Миколая, Відд. 175, повідомляє всіх своїх членів, що Місячні збори відбудуться в неділю, 27-го квітня 1958 р., о год. 1-ій по пол., в залі УНДому — 4655 Martin. Проситься всіх членів прибути на час, щоб взяти участь у нарадах, бо є важні справи до вирішення та вибір Забавового Комітету. Довгуючі члени повинні вирівняти свої залеглості, щоб не наражуватись на суспендування. — Т. Грицай, предс.; І. В. Іванчук, секр.

Посмертна Згадка

ЛЕВ МОРОЗ, довголітній член Відділу 204 УНСоюзу в Ню Йорку, помер 4-го квітня 1958 року. Покійний нар. 1890 р. в селі Вількм Мазовецькі, пов. Рава Руська, Зах. Україна. Полишив у смутку дружину Таньку, сина Петра, доньку Ольгу, братанича Миколу та сестру в Старому Краю. Покійний перейшов дві тяжкі операції та втратив ногу. Був тихої вдачі, щиро жертвував на народні цілі та був активним членом Відділу. Похорон відбувся з пох. заведення в Брукліні, до церкви св. Володимира при 14-ій вул. в Ню Йорку, а похований на укр. прав. цвинтарі в Бавнд Бруку, Н. Дж. — Вічна Йому Пам'ять!

В. Гасій, секр.

● РОЗШУКИ ●

Дружина і діти пошукують ОЛЕФІРИНКА ТИХІН БОРИСОВИЧА, зі Схід. Земель. Дім полишив під час війни. Писати на адресу:
Joseph SMOLYK
1533 Drouillard Rd.
Windsor, Ont., Canada

Пошукую Олексія ПАРАНЧИЧА, зі села Новоселиця, обл. Станиславів. Відповідь слати:
Maria SEISS
711 N. Hoyne Avenue
Chicago 22, Illinois, USA

Михайло Дунько, зі с. Потоки, пов. Рава Руська, пошукує сина МИХАЙЛА і доньку ЄВУ ДУНЬКО. Хто знає місце їх перебування, прошу писати на адресу:
G. BLONSKY
1537 N. Leavitt Street
Chicago 22, Ill.

Каролина Гуриак, з дому Карпусевич, пошукує КАТЕРИНУ БУРИК з дому ТЕРЕБУХ — мала перебувати в Брукліні. Походить зі Старого Самбора.

Стефан Петрішак пошукує свою доню КАТЕРИНУ, зам. ЗОЛОТНИЦЬКА. Походить зі с. Кобло, Старий Самбір. Хто знав би про них, або вони самі, прошу писати:
Mary LOISH
800 — 10th St. McKees Rocks, Pa.

ОЛЕКСА ЛИСЯК пошукує своїх сестер КАТЕРИНУ КУНЦЬО та МАРІЮ КОВАЛЬЧУК ГЕРМУТ, які мали б проживати в місті Пасейку. Хто знав би про них або вони самі прошу зголоситись на нижче подану адресу:
WALTER MELNYK
1008 E. 93rd St., Chicago 19, Ill.

Ставайте членами Українського Народного Союзу, а тим самим і спільниками 18 мільйонового майна організації.

ТАРЗАН, ч. 4045. Чи смертельний удар?

З неймовірною швидкістю, гнаний бажанням жити, Бен | Лінтон вхопив рушницю саме перед мавполюдом . . . | І тоді він затиснув спітнілими пальцями цівку, обернувся | і вдарив Тарзана прикладом по голові!